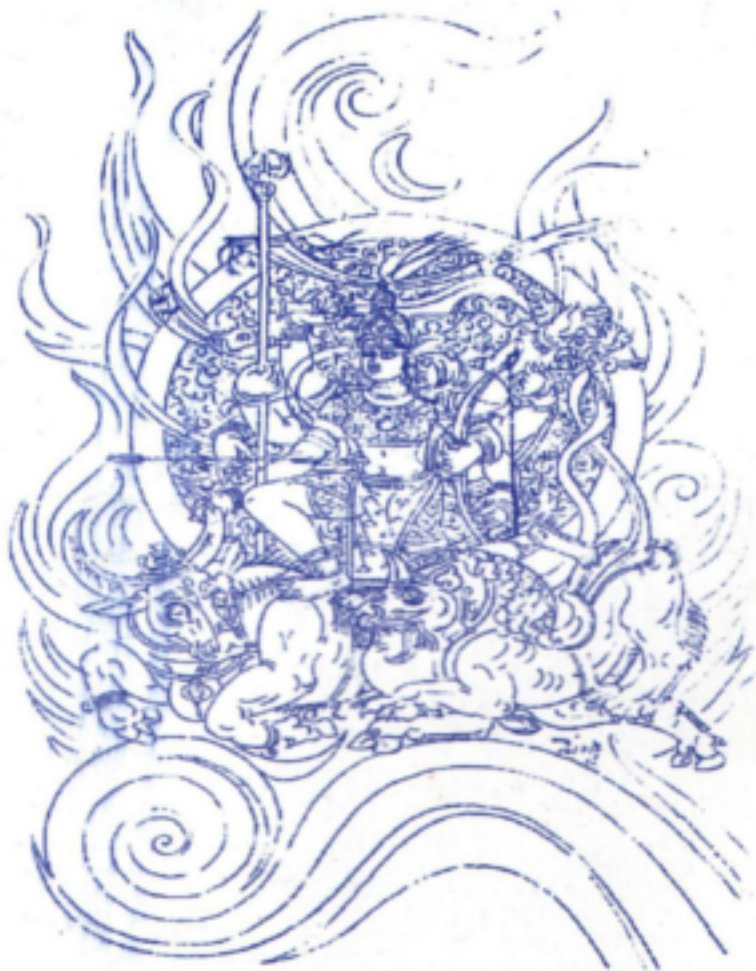

శ్రీ శంకర భగవత్పాద విరచిత

సౌందర్యలహరి

[శ్రీ రాయప్రోలు , శ్రీ కాటూరి మొ॥ వారి పద్యానువాదములతో]

సేకరణ, సమర్పణ

జె. వెంకటేశ్వరరావు

శ్రీ శంకర భగవత్పాద విరచిత

సౌందర్య లతారి

(శ్రీరాయప్రోలు, శ్రీ కాటూరి మొ॥ వారి పద్యానువాదములతో)

సమర్పణ

జి. వెంకటేశ్వరరావు

శ్రీ శంకర భగవత్పాద విరచిత “సౌందర్య లహరి”

(శ్రీరాయప్రోలు, శ్రీ కాటూరి మొ॥ వారి పద్యానువాదములతో)

సమర్పణ

జె. వెంకటేశ్వరరావు

ప్రచురణ : 2012

ప్రతులు : 300

వెల : రూ.50/-

దొరకు చోటు:

1) జె.వెంకటేశ్వరరావు,

డి.నెం.2-14-149 ఎ

‘షోడశి’ శ్యామలానగర్ 1వ వీధి, 3వ ఇల్లు

గుంటూరు - 522 006

ఫోన్ :: 0863-2358876, సెల్ :: 9948876976

2) ఎ.వి.కె. ఫౌండేషన్

హెచ్.నెం.3-3-24/1/ఎ, ఎక్స్‌బోటీ భవనం, మొదటి అంతస్తు

కాచిగూడ, హైదరాబాదు - 500 027

ఫోన్ :: 040-40179673

డి.టి.పి. : మంజు కంప్యూటర్స్, పట్టాభివృథం, గుంటూరు- సెల్:9704436572

ముద్రణ : సుదర్శన్ ప్రింటర్స్, అరండల్‌పేట, 17వలైను, గుంటూరు సెల్:9491187326

సౌందర్యలహరి

మనవి

నాకు కొన్ని గాఢమైన ఇష్టాలు ఉన్నవి. వాటిలో - తిరుప్పావు వినటం ఒకటి, సౌందర్యలహరి చదవటం రెండవది. ఆ తర్వాత రామాయణ కల్పవృక్ష పఠనం కూడ చేరింది. 1980 నుండి 1990 వరకు నేను సౌందర్యలహరి (శివానంద లహరి కూడ) చదువుతుండే వాడను. పుస్తకాలు కొనే అలవాటు ఉండనే ఉంది. అందుచేత సౌందర్యలహరి అనువాదాలు చాలా చేరినవి నా దగ్గర. మధురకవి శ్రీ కాటూరి వెంకటేశ్వరరావు గారి 'పన్నీటి జల్లు' అనే ఖండ కావ్యాల సంపుటిలో (1966) సౌందర్యలహరి అనువాద పద్యాలు చదివాను. సౌందర్య లహరి -- దేవి సౌందర్య మహిమల వర్ణనతోపాటు మంత్రతంత్ర శాస్త్ర రహస్యములు నిక్షిప్తం చేసికొన్న గొప్ప స్తోత్ర గ్రంథం. శ్రీ కాటూరి వారు సహజంగా కవి గనుక వారి కవిత్వానికి అనుగుణమైన శ్లోకములను అనువదించారు - 57 మాత్రమే. అవి అందమైన తెలుగు పలుకుబడితో ఉన్నవి. (వారిదే "దేవ్యపరాధ క్షమాపణస్తోత్రం" అనువాద పద్యాలు కూడ చివరిలో కలిపాను) నవ్యకవిత్వానికి ఆద్యులైన శ్రీరాయప్రోలు సుబ్బారావుగారు కూడ 27 శ్లోకాలకు పద్యానువాదం ('పనమాలి' ఖండ కావ్య సంపుటి 1947) చేసారు. గొప్ప కవులుగా ప్రసిద్ధి పొందిన వారి అనువాదాలు విశిష్టంగానే ఉంటవి గదా! 20 శ్లోకాలకు ఇద్దరూ అనువాద పద్యాలు వ్రాసారు.

ఈ పుస్తకం ప్రచురించటంలో నా ఉద్దేశం - ఏవో సంపుటాలలో చిక్కుకు పోయిన శ్రీ రాయప్రోలు, శ్రీ కాటూరి సౌందర్యలహరి పద్యాలను పాఠకులకు అందించటం. ఈ ఇద్దరివి లేనివి 36 శ్లోకాలు. వాటికి నాకు దొరికిన ఇతర కవుల అనువాదాల (24) నుండి ఒకటి నుండి మూడు వరకు ఉదహరించాను. వారందరూ వంద శ్లోకాలకు అనుసరణలను వ్రాసారు.

అనువాదకులందరు భక్తిశ్రద్ధలతో చేసినవారే. మొదటి అనువాదం శ్రీ మద్దూరి సాంబయ్య కవి గారిది (1938) అని ఉపోద్ఘాతము వ్రాసిన వారు చెప్పారు. వారిది గుంటూరు జిల్లా - పరుచూరు అని అట్ట మీద ఉన్నది. శతావధానులు బ్రహ్మశ్రీ చెళ్లపిళ్ల వేంకటశాస్త్రిగారు యీ అనువాదాన్ని చూచి ఆమోదిస్తూ వ్రాసారు.

మరొక్కరిని గురించి రెండు మాటలు- వారు శ్రీ అమరవాది నీలకంఠయజ్ఞు సిద్ధాంతి, అష్టావధానులు. వారు కైలాసవాసి అయిన తరువాత వారి అనువాదం 1968లో "తిరువూరు"లో ముద్ద్రణయింది. సౌందర్య లహరికి ముందు పదహారు పద్యాలు శంకర యతీంద్రుల గురించి; ఇష్టదేవతా ప్రార్థనగా ఒకటి, గ్రంథావతరణముగా రెండు పద్యాలు వ్రాసారు. కమనీయంగా ఉన్నవి. వాటిలో తొమ్మిది పద్యాలను మొదట్లో ఆముఖము వలె చేర్చాను. అనువాదకులందరికి నా వందన శతములు.

జవంగుల వెంకటేశ్వరరావు

అనువాదకులు

	శ్రీయుతులు		పద్య సంఖ్య
1.	1938	మద్దూరి సాంబయ్యకవి	-- 33,34,97
2.	1943	రాయప్రోలు సుబ్బారావు	-- 27 పద్యాలు
3.	1945	దుర్భా సుబ్రహ్మణ్య శర్మ	-- 31,88,94
4.	1950	ఈశ్వర సత్యనారాయణ శర్మ	-- 32,91
5.	1951	భువనగిరి విజయరామశాస్త్రి	-- 84,95
6.	1952	భమిడిపాటి వేంకట సుబ్రహ్మణ్యం	-- 77,99
7.?	1952	వేదల సూర్యనారాయణ శర్మ	-- 22,96
8.	1960	అమరవాది నీలకంఠయజ్ఞ (9 మొదటివి)	70,71,87
9.	1961	కాటూరి వేంకటేశ్వరరావు	-- 57 పద్యాలు
10.	1961	పాటూరు ఆదినారాయణామాత్యుడు	-- 78
11.	1962	బూర్గుల రామకృష్ణారావు	-- 11,68,100
12.	1968	చదలవాడ జయరామశాస్త్రి	-- 21,81,92
13.	1978	గుట్టము వెంకట సుబ్రహ్మణ్యం	-- 72
14.	1979	తల్లాప్రగడ భవానీ శంకరం	-- 83,89
15.	1985	మల్లాది లక్ష్మీపతి శాస్త్రి	-- 90
16.	1986	రావినూతల శ్రీనాథరావు	-- 76
17.	1987	తుమ్మలపల్లి రామలింగేశ్వరశర్మ	-- 85
18.	1989	మూలా పేరన్న శాస్త్రి	-- 14,82,98
19.	1990	కొండా రామచంద్రారెడ్డి	-- 41
20.	1990	జంధ్యాల వేంకటేశ్వర శాస్త్రి	-- 93
21.	1997	ముక్తినూతలపాటి వెంకట సుబ్బారావు	-- 49
22.	1998	లింగం వీరభద్రకవి	-- 73
23.	1998	బొడ్డుపల్లి పురుషోత్తం	-- 77
24.	1999	జి.యల్.యన్. శాస్త్రి	-- 39,86
25.	2000	శేషగిరి సర్వేశ్వర కవులు	-- 92
26.	2010	సరసింహదేవర ఉమామహేశ్వరశాస్త్రి	40

సౌందర్య లహరి

1. శ్రీదేవీ కరుణాకటాక్ష విభవశ్రీలబ్ధ విద్యానిధీ!
వేదవ్యాస వరప్రసాదభర సంవృద్ధేశ దత్తాయుషా!
శ్రీదేవీచరణారవింద యుగళీ సేవాసమాసాదిత
శ్రీదీక్షా పరిపూర్ణ! శంకరయతీ! చేతు న్నమోవాకముల్
2. ధృత విప్రేంద్ర నరేంద్ర వేష విధి విష్ణింద్రాది దేవాళి పూ
జిత పాదుండవు నీవు, దేవమునిరాట్టిర్షస్థ కోటీర రా
జిత మాణిక్య రుచి ప్రకాశితపద శ్రీదేవి యాతల్లి, నీ
ప్రతి యెవ్వండల, భేదమున్నదె? యతీంద్రా! నీకు శ్రీ దేవికిన్
3. నాల్గు వేదాల విజ్ఞాన వార్షులు పొర్లి కొసరి నీ నాలుక కొసను నిలిచి
ప్రథిత విద్వల్లోక ఫణితి నద్యస్ఫూర్తికి నీ మహామేధలో నిలిచి పోయి
సర్వలోకైక శిక్షా శాసనోద్ధర తేజము ల్కసులలోఁ దేలియాడి
పతిత మానవలోక బంధముక్త్యాకాంక్ష ప్రబలమై యెదఁ బరవళ్లు ద్రొక్కి
నిఖిల దైవతభావ నిర్ణిద్ర దీప్తి
ప్రథితమౌ నీదు మూర్తిలో ప్రతిఫలించి
సకలలోకాల నద్వైతసార మొలికి
మొనసి విజ్ఞాన భిక్ష పెట్టినవి, స్వామి!
4. ధర ధర్మంబుల నుద్ధరింపఁగను నద్వైతమ్ము స్థాపింప ని
ర్జరు లద్ధింపఁగఁ బుట్టి ధాత్రి పయిఁ బ్రస్థానత్రయిన్ వ్రాసి సు
స్థిర పీఠంబుల నిల్చి నల్దేశల సుశ్రేయోఽర్థులం బ్రోచు శం
కర! సాక్షాత్తురుణేందు చూడుడవె నికృం భార్యమాంబాత్మజా!

5. అతులిత శిష్యవర్యులఁ గరామలకాదుల వెంటబూని యు
ప్రతిహత శక్తితో సకల భారత దేశము సంచరించి దు
ర్మతముల గల్గ దోషములఁ బ్రాజ్ఞులు మెచ్చగ సంస్కరించి ష
ణ్మతముల నుద్ధరించిన యమంద యశోనిధి! శంకర ప్రభూ!
6. ప్రతిజీవాత్మ పరాత్మ రూపమను భావంబెంత సిద్ధాంతమో
సతతబ్రహ్మమె సత్యవస్తువను లక్ష్యంబెంత సన్నత్యమో
ప్రతివాదులలఁ దాల్చినొప్పు నిగమార్థం బెంత యుత్కృష్టమో
యతిలోకార్చిత! యూహకందెడి నటయా! ఎంత శోధించినన్!
7. ఇంత మహాత్ములీరు విరచించిన కావ్యరస స్వరూప మిం
కెంత పవిత్రమైనదో? మఱెంత సముజ్వల మంత్రబీజ సి
ద్ధాంత నిగూఢ యోగనిచయావృత సుందరమో? యెఱుంగ మొ
క్కింతయు నీవె సర్వము గ్రహించిన వాడవయా యతీశ్వరా!
8. శ్రీ సౌందర్య సుధా పవిత్రలహరీ సిందూర రాగాత్మక
శ్రీ సౌభాగ్యము నందు మున్నులిడి, రాశీభూత వేదాంత దీ
క్షా సారాంచితమైన చిత్తమున, నాచార్యా! భవత్పాద పీ
ఠీ సాన్నిధ్యమునందు గేల్మొగిచియుంటి న్నమ్ర శీర్షండ్లనై
9. శ్రీ మహారాజ్ఞి! చిచ్ఛక్తి! చిన్మయాంబ!
సచ్చిదానంద రూపిణి! సర్వకర్త!
శంకరార్థాంగ వాసిని! సగుణరూప!
రాజరాజేశ్వరీ! నిన్నుఁ బ్రస్తుతింతు.

శ్రీ అమరవాది నీలకంఠయజ్ఞ సిద్ధాంతి - 1960

సౌందర్య లహరి

1. శివ శ్మశ్వా యుక్తోయది భవతి శక్తః ప్రభవతుం
న చే దేవం దేవో న ఖలు కుశలః స్పన్దితు మపి.
అతస్త్వా మారాధ్యాం హరిహరవిరించాదిభిరపి
ప్రణంతుం స్తోతుంవా కథ మకృతపుణ్యః ప్రభవతి.

ఈ వాక యింత తోడుపడ నెంతకు నేనియు నేర్చుబో శివుం
డీవటు మిన్నకున్న యెడల నెందులకుం గొఱగాడు శక్తిరో!
దేవతలున్ ద్రిమూర్తులు నుతించి భజించెడి నిన్ను మొక్కి నీ
సేవలొనర్చు పున్నెములు సేయరు నాఁడును నేఁడు మాధృశుల్ కా. వే.

తల్లీ, శక్తిసమేతుడై శివు డనంతం బైన సృష్టికమం
బెల్లన్ దిద్దెడు; కానిచో కదలలే డింతే ని దిట్లాట, ఆ
పుల్లాబ్జాసన శౌరి శంకర నమఃపూజాస్పదం బైన నీ
చిల్లీలాకలనాకలార్చన మిటుల్ చేకూరు టే పుణ్యమో! రా.సు.

2. తనీయాంసం పాంసుం తవ చరణపంకేరుహ భవం
విరించిః సంచిన్వన్ విరచయతి లోకా నవికలమ్
వహత్యేనం శౌరిః కథమపి సహస్రేణ శిరసాం
హరః సంక్షుద్వ్యేనం భజతి భసితోద్ధాళన విధిమ్.

భరియింపన్ హరి వేయిశీర్షములకున్ భారమ్ములై, సర్గ వి
స్తరముం జేయఁగ థాతపాలిటి కుపాదానమ్ములై, ఆ దిగం
బరుఁడౌ శర్వుఁడలందికో మృదులముల్ మైపూతలై మించు నీ
చరణాంభోజ పరాగలేశములు మత్పాపమ్ములన్ జోపుతన్ కా.వేం.

హరి తన వేయి శీర్షముల యందు భరింపంగ భారమై, జగ
ద్విరచన సేయుపొంటె తొలిబిచ్చము పంశజసూతిపాలికై,
హరునకు నంగ రాగమయినట్టి భవచ్ఛరణాబ్జధూళిలో
చిఱుతుక రేణు లేశములు చీల్చుత మమ్మరొ! మా యఘమ్ములన్, కా.వేం.

జననీ, నీపదపద్మపాంసులవలేశంబున్ సమార్జించి క
ల్పన సల్పున్ పరమేష్ఠి లోకముల నెల్లన్, మాధవుండున్ ధరిం
చును తద్రేణువు వేయిశీర్షములతో, క్షుణ్ణంబుగా చాది తా
ల్పును శ్రీకంఠుడు భస్మధారణవిధాసూత్రాదరస్వాంతుడై! రా.సు.

3. అవిద్యానా మంత స్తిమిర మిహిరద్వీపనగరీ
జడానాం చైతన్య స్తబక మకరస్తస్రతిర్ఘరీ
దరిద్రాణాం చింతామణిగుణనికా జన్మజలధౌ
నిమగ్నానాం దంష్ట్రా మురరిపు వరాహస్య భవతి.

ఎరుకమాలిన వారి యెడదలఁ జీకటి మొత్తమ్ము లడగించు ప్రొద్దుపొడుపు
మ్రోడు వారిన జడాత్ముల పాలి చైతన్య రాజీవగుచ్చమారందధార
నిప్పచ్చరమ్మున దొప్పదోగడి వారి కామితమ్ము లొసంగు కల్పశాఖి
భవవారినిధి మగుల్లవువారి పాలిటి కాదివరాహ దంష్ట్రాంకురమ్ము!

తల్లీ! నీ అడ్డుదోయి కెందమ్మి పువుదు
మారముల త్రసరేణువు మామకీన
బహుజనుస్సంచితమ్ములౌ పాపములను
దుమ్ముధూళిగ దౌదౌలఁ జిమ్ముగాత । కా.వేం.

End of Preview.

Rest of the book can be read @
<http://kinige.com/book/Soundarya+Lahari>

*** * ***